

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ”
БЛАГОЕВГРАД**

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р, полк.(о.з) Стойко Димитров Стойков

хоноруван професор в ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград
Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана”
Професионално направление: 9.1. „Национална сигурност”
Научна специалност:

- 05.02.24. „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)”;
- 05.12.01. „Организация и управление на Въоръжените сили”;
- 05.12.02. "Военнополитически проблеми на сигурността";
- 05.12.03. "Военно-приложни аспекти на гражданската защита".

гр. София-1632, ж.к. „Овча купел-1”, бл. 505, вх. В, ет. 7, ап. 19
GSM: 0889 31 73 95

e-mail: stojkods@abv.bg

на дисертационния труд на

ас. Йосиф Йорданов Кочев

на тема:

„Политиката на Европейския съюз по проблемите на киберсигурността”

представен за придобиване на образователната и научна степен
„Доктор”

в област на висше образование **3.** „Социални, стопански и правни науки”
за професионално направление **3.6.** „Право”

по научна специалност **-05.05.15** „Международно право и международни отношения”

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Представеният за защита дисертационен труд на тема „Политиката на Европейския съюз по проблемите на киберсигурността” е посветен на проблем с все по нарастващо значение, надхвърлящ границите на една отделна наука и изискващ разглеждане чрез сложен интердисциплинарен подход.

Актуалността на разработвания проблем от ас. Йосиф Кочев в предложения дисертационен труд, в научно и научноприложно отношение произтича от необходимостта да бъде разширено системното научно знание по отношение определянето на същността и детайлното изследване на всички аспекти свързани с анализирането на политиката по проблемите на киберсигурността, от гледна точка на правото на Европейския съюз. Само по себе си това представлява сериозна предпоставка, за да се постигне висока степен на сигурност в киберпространството.

Обстойният научен анализ на същността на киберсигурността и извеждането на единно понятие за нея усъвършенства като цяло понятийния апарат свързан с прилагането на правните аспекти на политиката на Европейския съюз по проблемите на киберсигурността.

Само осъществяването на детайлно, систематично подреждане на отделните видове дейности в единна класификация би допринесло за тяхната обективна оценка чрез открояването на техните общи и отличителни особености и би спомогнало за максималното им и пълноценно използване в практиката на Европейския съюз. Това би способствало за превръщането му основен двигател на международните процеси, използвайки своя полезен опит в областта на интеграцията, пречупен през призмата на обединяване на усилията на международната общност за постигане на високо ниво на киберсигурност.

Представеният от ас. Йосиф Кочев дисертационен труд представлява добросъвестна научно-изследователска разработка на докторант с високи теоретически и специализирани познания в достиженията на най-развитите интеграционни субекти в международното публично право в сферата на международното сътрудничество в областта на киберсигурността.

Основното съдържание на научната разработка на докторанта, ас. Йосиф Кочев напълно съответства на темата на дисертационния труд.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Отлично познавайки състоянието и динамиката в развитието на проблема, ас. Йосиф Кочев и обучаващото звено кат. „Международно право и международни отношения“ на Правно-историческия факултет, са се постарали да намерят отговор на една голяма част от актуалните и с висока стойност на научна и практическа значимост въпроси по начин, недопускащ инвариантно тълкуване на проблемите - ясно, конкретно и точно.

Дисертационният труд на ас. Йосиф Кочев съдържа увод, три глави, заключение, библиография, приложения и списък със съкращенията. Дисертацията е в обем от 224 страници, в това число и библиография. Научният апарат обхваща 269 бележки под линия. Към дисертацията е добавена и библиографична справка на използваната и цитирана литература, която съдържа общо 198 заглавия на кирилица и латиница и електронни адреси на официални интернет сайтове и страници.

Към използваните в хода на изследването източници, третиращи в различна степен отделни фрагменти и детайли от изследваната проблематика, от страна на автора е подходено максимално добронамерено и обективно, като са открити не само забелязаните

слабости, но са подчертани и неоспоримите им научнопрактически достойнства.

Логиката на решаване на предвидените задачи в дисертационното изследване се основава на изискванията на познавателния процес, изразяващ двуединството на науката и практиката, който се осъществява от автора на два стадия: теоретико-познавателен и практико-познавателен.

Научноизследователските задачи са правилно и коректно декомпозирани и позволяват надграждане при получаването на посочените научни резултати, към които автора се стреми за да постигне поставената цел пред дисертационния труд.

В Първа глава на изследването се реализира теоретико-познавателния стадий на познавателния процес посредством разглеждане на общите закономерности в политиката на Европейския съюз по проблемите на киберсигурността, което позволява тяхното използване в практико-познавателния стадий чрез контент анализ на национални документи касаещи киберсигурността, за формиране на предложение за изграждане на система от най-ефикасни практически правила и препоръки - във Втора и Трета глава на дисертацията.

Положително оценявам добросъвестния научен анализ, разбираемия стил на писмено изразяване, много добрата литературна осведоменост и съобразяването от кандидата с по-голяма част от направените конкретни бележки и препоръки на вътрешната защита, което му е позволило да представи дисертационен труд отговарящ на изискванията на чл.6. ал.3 от ЗРАСРБ.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд. Достоверност на материала

Избраната методика на изследване при разработването на дисертационния труд е реализирана в системно-структурен и системно-

функционален аспект, при което заложената авторова изследователска теза в дисертационния труд с постигнатите резултати при използването на методите на теоретичните и емпиричните изследвания е получила обоснован отговор.

Основните научни и научноприложни резултати от извършените изследвания в дисертационния труд се свеждат до доказване с нови средства на съществени и нови страни в съществуващи научни проблеми и теории. Достоверността на материала в дисертационната разработка води до полезно увеличаване на знанията в предметната научна област и представлява оригинално развитие на частни проблеми в даденото научно направление, водещи до конкретни резултати. Посочените факти, извършените анализи и разработените изводи и препоръки в предложеният дисертационен труд напълно съответстват като научна разработка по обем и качество на законовите изисквания.

Получените научни резултати в дисертационния труд ми дават сериозни основания да подкрепя посочените от кандидата претенции за приноси, които определям основно като научни и научноприложни и ги свързвам с постигнатите резултати.

Дисертационния труд и постигнатите в него резултати са лично дело на дисертанта, като основната част от разглежданите идеи, подходи и решения представляват оригинални или са нова интерпретация на вече известни разработки с отчитане влиянието на динамично променящите се условия на средата за сигурност и формиращите я фактори.

Представения дисертационен труд се отличава със своята завършеност и постигане на целта на изследването, като считам че приносите и публикациите по него са изцяло дело на автора и биха могли да служат за основа на бъдещи изследвания по разглежданите проблемни въпроси.

6. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството

Представените -3 (три) публикации отразяват съществени части от изследването в направлението на научните търсения на автора и не само верифицират резултатите от научното изследване, но и показват задълбоченост и широка обхватност при подготовката и извършването на научноизследователския процес от докторанта и обучаващото го звено в един продължителен период от време. Публикувани в материалите на научните форуми на различни учебно-научни заведения те позволяват на кандидата да популяризира своите научни достижения и защити своите тези пред взискателна аудитория.

Не е посочено и не ми е известно постигнатите научни резултати в разработката да са цитирани от други автори.

С докторантът имам съвместни публикации.

7. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта

Докторантът познава литературната и нормативната основа на изследвания проблем, като в процеса на изследването са използвани и релевантната към проблема нормативна база на ЕС и Република България, официални сайтове на национални и международни институции.

8. Оценка за автореферата

Авторефератът в размер от 25 стр. е разработен съгласно законовите изисквания и съдържа основните проблеми и пътищата за тяхното решаване, посочени в дисертационния труд. Той дава пълна представа за научната стойност и практическата приложимост на постигнатите резултати от дисертанта в процеса на научното изследване.

9. Критични бележки

Наред с положителното, в дисертационния труд на ас. Йосиф Кочев

са допуснати и известни слабости:

- наличието на част от ограниченията в рамките на научните изследвания се нуждае от допълнителна авторова аргументация;

- не е посочен резултат за извършена верификация и оценка на част от предложенията в конкретна обстановка.

В оформянето на дисертационния труд и автореферата към него има неточности, повторения и редакционни грешки, които макар и незначителни не намаляват научната му стойност, но влошават външния вид на труда.

Посочените недостатъци не се отразяват съществено върху значимостта на приносите в дисертационния труд.

10. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът смята, че следва да вземе отношение

През времето на своето обучение като докторант, ас. Йосиф Кочев, остави отлични впечатления с дълбочината и логиката на проведените научни изследвания и аргументираността и коректността в анализа на получените резултати. Искам да изкажа своето задоволство от съвместната ни работа с ас. Йосиф Кочев и да му пожелаем „напред и нагоре” по все по-трудния път на научното познание в системата за сигурност.

10. Мотивирано предложение:

Имайки предвид постигнатите научни и научноприложни резултати в дисертационния труд на тема **„Политиката на Европейския съюз по проблемите на киберсигурността”** на ас. Йосиф Йорданов Кочев - докторант чрез самостоятелна подготовка, с неоспоримите му приноси и достойнства и отчитайки досегашната му успешна учебна и научна дейност, декларирам своята **положителна оценка** и предлагам на

уважаемото Научно жури да му присъди образователната и научна степен "Доктор" в област на висше образование **3.** „Социални, стопански и правни науки”, за професионално направление **3.6.** „Право”, по научна специалност - **05.05.15.** „Международно право и международни отношения”.

07.07.2015 г.
София

Член на научното жури:
проф. д-р, полк. (о.з.) (Стойко Стойков)